

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Analýza trhu životního pojištění v České republice
Analysis of the Life Insurance Market in the Czech Republic

Student: Bc. Barbora Tomanová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Marie Lichnovská, Ph.D.

Ostrava 2010

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Barbora Tomanová**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně
Téma: **Analýza trhu životního pojištění v České republice**
Analysis of the Life Insurance Market in the Czech Republic

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretické aspekty pojištění a životního pojištění
3. Nabízené produkty vybraných pojišťoven
4. Analýza, srovnání vybraných životních pojištění a následné doporučení
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

CIPRA, T. *Pojistná matematika, teorie a praxe*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 414 s. ISBN 80-86929-11-6.

DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2002. 104 s. ISBN 80-247-0146-4.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Marie Lichnovská, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 30.04.2010

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci včetně přílohy č. 1 vypracovala samostatně. Přílohy č. 2 až 11 mi byly dány k dispozici.“

V Ostravě 30. dubna 2010

.....

Barbora Tomanová

Obsah

1	Úvod	1
2	Teoretické aspekty pojištění a životního pojištění	2
2.1	Pojem pojištění	2
2.2	Životní pojištění (ŽP)	6
2.3	Základní druhy životního pojištění	9
2.4	Trh životního pojištění	16
3	Nabízené produkty vybraných pojišťoven	17
3.1	Česká pojišťovna, a.s.	19
3.2	INV Životní pojišťovna N.V.	21
3.3	Kooperativa pojišťovna, a.s.	24
3.4	Pojišťovna České spořitelny, a.s.	25
3.5	ČSOB Pojišťovna, a.s.	27
4	Analýza, srovnání vybraných životních pojištění a následné doporučení	30
4.1	Zadání modelového příkladu	30
4.2	Nabídka životního pojištění vybraných pojišťoven	30
4.3	Metoda rozhodovací analýzy	31
4.3.1.	Posuzovaná kritéria	34
4.3.2	Metoda párového srovnání	39
4.3.3	Matice prostých užitností	41
4.3.4	Matice vážených užitností	46
4.4	Zhodnocení optimálního produktu	47
5	Závěr	49
	Seznam použité literatury	51
	Seznam zkratk	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 Úvod

Život přináší události příjemné a bohužel i ty méně příjemné. Mnoha neštěstím lze předejít opatrným chováním, ale jsou události, kde ani opatrné a rozumné chování nestačí. Proto mnoho lidí uzavírá životní pojištění, které je má ochránit v případě různých nepředvídatelných životních událostí. Životní pojištění představuje nejen pro samotného pojištěného, ale i pro jeho blízké určitou finanční jistotu a to např. v případě úrazu, dlouhodobé nemoci či v nejhorší variantě - smrti.

Vedle životního pojištění pro dospělé patří k oblíbeným nástrojům finančního zabezpečení tzv. dětské životní pojištění. Jeho smyslem je finanční zajištění dítěte po vstupu do samostatného života, a to i v případě, že během trvání pojištění dojde k úmrtí zaopatřovatele. Životní pojištění pro děti většinou nabízí kombinaci určité pojistné ochrany a spoření.

Produktů na našem trhu je spousta a každý přitom vyzvedává jinou svoji přednost. Zorientovat se v tomto množství různých druhů pojištění je pro většinu běžných zájemců o pojištění velmi obtížné a často srovnávají nesrovnatelné.

Cílem této práce je teoreticky charakterizovat problematiku životního pojištění a zobrazit současnou nabídku dětského životního pojištění vybraných pojišťoven. Praktická část představuje výběr optimálního produktu dětského životního pojištění pro konkrétní subjekt pomocí nabídek vybraných pojišťoven a metody rozhodovací analýzy. Údaje, které jsou potřeba pro provedení rozhodovací analýzy, budou získány z interních materiálů vybraných pojišťoven a také přímo od jejich pracovníků.

2 Teoretické aspekty pojištění a životního pojištění

2.1 Pojem pojištění

Svět, ve kterém žijeme, je plný nepřehledného množství nejistot a nahodilostí. Ekonomický subjekt má dvě možnosti, jak se s těmito nepředvídatelnými událostmi finančně vypořádat.

První variantou je jejich krytí z vlastních zdrojů, druhou je pak využití pojištění. V případě pojištění se vytváří finanční rezervy sloužící k úhradě potřeb nebo škod, které vzniknou pojištěním z již zmiňovaných nahodilých událostí. Tato rezerva se vytváří z prostředků pojištěných subjektů, tedy z pojistného, které je cenou za poskytované služby. U pojištění tedy jde o přesun rizika na instituci, která zprostředkovává pojištění. Pojištění sice neovlivní výskyt a množství nahodilých událostí, ale finančně eliminuje jejich negativní důsledky.

"Pojištění patří mezi finanční služby. Předmětem této finanční služby je za úplatu poskytnutí pojistná ochrana. Jako součást infrastruktury ekonomiky působí pojištění na průběh procesu reprodukce tím, že přesouvá část finančních prostředků tam, kde jsou v daném okamžiku třeba (z hlediska výskytu nahodilých potřeb)."¹

Při pojištění pojistitel na sebe přebírá závazek, že pojištěnému poskytne pojistné plnění, pokud nastane nahodilá událost, která je v pojistných podmínkách blíže specifikována. Pojištění představuje tvorbu, rozdělování a užití pojistného fondu k úhradě peněžních potřeb ekonomických subjektů.

¹ Ducháčková, E.: *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2005, str. 20.

Členění pojištění

Z hlediska způsobu financování se pojištění člení na dvě skupiny:

- pojištění **sociální**,
- pojištění **komerční** (soukromé).

Z právního hlediska se pojištění člení na pojištění:

- **dobrovolné** (uzavření pojistné smlouvy závisí na rozhodnutí pojistníka),
- **povinné**:
 1. **povinné smluvní** (povinnost sjednání pojistné smlouvy pro dané subjekty je stanovena v právním předpise),
 2. **zákonné** (povinnost pojištění pro dané subjekty vyplývá ze zákona a pojistná smlouva se nesjednává).

Komerční (soukromé) pojištění

Podle způsobu tvorby rezerv lze komerční pojištění rozlišit na:

- pojištění **riziková**, v rámci kterých platí návratnost vložených finančních prostředků pouze v případě uskutečnění nahodilého pojistného rizika,
- pojištění **rezervotvorná**, u kterých se vytváří rezerva na výplatu sjednaných pojistných plnění v budoucnosti.

Komerční pojištění lze také členit na další odvětví pojištění a to podle různých hledisek. Z hlediska předmětu pojištění jde o pojištění majetku, osob nebo pojištění odpovědnosti. Jednotlivá pojistná odvětví se pak dále člení na druhy pojištění.

Základním členěním komerčního pojištění je členění podle druhu krytých rizik a to na pojištění:

- **životní**, které kryje životní rizika,
- **neživotní**, které zahrnuje krytí celé škály druhů neživotních rizik.

Mezi odvětví životních pojištění patří:

1. pojištění pro případ smrti, pojištění pro případ dožití, pojištění pro případ stanoveného věku nebo dřívější smrti, pojištění spojených životů, životní pojištění s vrácením pojistného,
2. svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí,
3. důchodové pojištění,
4. pojištění podle bodů 1 - 3 spojené s investičním fondem,
5. kapitálové činnosti:
 - a) umořování kapitálu založené na pojistně matematickém výpočtu, jimiž jsou proti jednorázovým nebo periodickým platbám dohodnutým předem přijaty závazky se stanovenou dobou trvání a ve stanovené výši,
 - b) správa skupinových penzijních fondů,
 - c) činnosti doprovázené pojištěním zabezpečujícím zachování kapitálu nebo platbu minimálního úroku,
 - d) pojištění týkající se délky lidského života, které je upraveno právními předpisy z oblasti sociálního pojištění, pokud zákon umožňuje jeho provádění pojišťovnou na její vlastní riziko.,
6. pojištění pro případ úrazu nebo nemoci, je-li doplňkem pojištění podle odvětví 1-5.²

Mezi odvětví neživotních pojištění patří např.:

1. úrazové pojištění,
2. pojištění nemoci,
3. pojištění škod na majetku,
4. pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích jiných než drážních vozidlech,
5. pojištění škod na drážních vozidlech,
6. pojištění škod na plavidlech atd.

² Zákon č. 363/1999 Sb. o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, příloha č. 1, část A.

Člení se nejen samotné pojištění ale i jeho formy. Ty udávají závislost výše pojistného plnění – odškodnění, na výši náhodné potřeby - na výši škody.

Formy pojištění se dělí na:

- pojištění obnosová (sumová),
- pojištění škodová (zájmová).

Pojištění obnosová (sumová)

„Pojištění obnosová se někdy také nazývají pojištění na pojistnou částku, neboť zde je stanovena pojistný částka, která udává absolutní výši pojistného plnění. Při pojistné události se vyplácí pojistné plnění ve výši pojistné částky nebo v rozsahu určitého procenta z pojistné částky. Skutečná výše potřeby se nezjišťuje, pojistné plnění je nezávislé na výši škody, závisí pouze na předem pevně stanovené výši pojistné částky (ta je stanovena v pojistné smlouvě).“³

Pojistné plnění se tedy rovná pojistné částce, nikoli výši škody. Obnosová pojištění se využívají u rizik, u kterých není možné škodu přesně peněžně vyčíslit, např. pojištění na dožití, pojištění osob, pojištění smrti, pojištění pracovní neschopnosti či pojištění invalidity.

Pojištění škodová (zájmová)

U tohoto druhu pojištění je pojistné plnění závislé na výši škody, která nastal. Vychází se ze vzájemných kvantitativních vztahů mezi výší pojistného plnění a škody. Z tohoto důvodu se v této souvislosti mluví o krytí konkrétní potřeby. Výše odškodnění je dána vztahem: pojistné plnění \leq škoda. Účelem škodového pojištění je náhrada vzniklé škody. U tohoto druhu pojištění nemůže pojištěný od pojišťovny získat vyšší pojistné než je škoda.

³ Ducháčková, E.: *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2005, str. 38.

Škodové pojištění slouží pouze k náhradě škody a nemůže tedy vést k obohacení pojištěného. Toto pojištění je typické pro pojištění majetku a pojištění odpovědnosti.

2.2 Životní pojištění (ŽP)

„Životní pojištění zahrnuje krytí rizik ohrožujících životy lidí. V rámci těchto pojištění se uplatňují výplaty pojistných plnění v případě pojistných událostí, které se dotýkají života pojištěných osob nebo jiných osob. Výše pojistných plnění není dána v případě životních pojištění velikostí škody, neboť škodu lze v těchto případech jen velice obtížně ohodnotit. Výše pojistných plnění je dána velikostí pojistné částky, kterou pojistník sjednal, a tato výše pojistné částky má podle jeho představ a možností příslušné riziko pokrýt. V životním pojištění jsou kryta dvě základní rizika, a to riziko úmrtí a riziko dožití.“⁴

Nejdůležitějším posláním životního pojištění v minulosti byla finanční ochrana pozůstalých v případě úmrtí živitele, protože rodina tehdy získávala zpravidla příjmy jen od jednoho živitele a tím byl otec. Dnešní význam životního pojištění se přesouvá od pojištění pro případ smrti k rezervotvorným pojištěním. Dnešní klient stále potřebuje krytí rizika předčasného úmrtí, ale uvědomuje si i možnost, že se konce pojistné doby dožije. A v případě dožití předpokládá výplatu pojistného plnění.

Jak už bylo v předešlém textu napsáno, životní pojištění patří do komerčního pojištění. Pojistné u ŽP lze tedy podle způsobu použití přijatého pojistného k zabezpečení pojistného plnění pojistitele rozdělit na dvě složky:

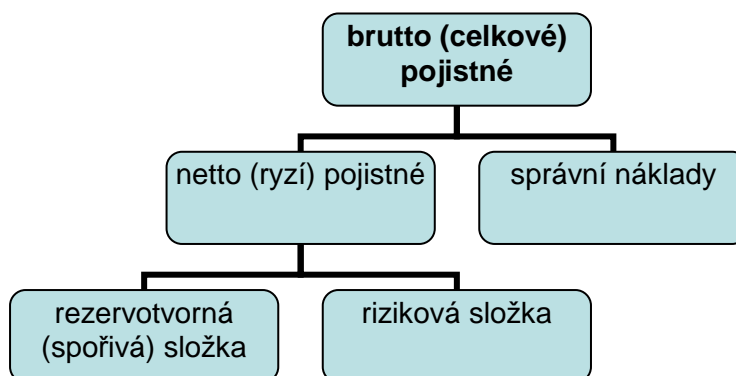
- **rizikové** pojistné (tvoří tu část netto pojistného, kde se hodnota pravděpodobnosti pojistné události po dobu trvání pojištění v čase výrazně nemění),
- **rezervotvorné** pojistné (ta část netto pojistného, kde hodnota pravděpodobnosti pojistné události v čase roste a kdy se podstatná část pojistného ukládá do rezervy budoucích let).

⁴ Ducháčková, E.: *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2005. str. 93.

Cena životního pojištění se skládá z :

- rizikové složky pojistného,
- rezervotvorné složky pojistného,
- kalkulovaných správních nákladů.

Obr. 2.1 – Struktura ceny v ŽP

Pojistné v ŽP může být sjednáno v pojistné smlouvě jako:

- pojistné **jednorázové** (zaplaceno najednou při uzavření pojistné smlouvy),
- **běžné** pojistné (placené opakovaně vždy na začátku dohodnutých období – měsíčně, čtvrtletně, pololetně, ročně).

Velikost netto pojistného v životním pojištění závisí na velikosti sjednané pojistné částky, na úrovni technické úrokové míry a na ohodnocení rizika (pravděpodobnosti úmrtí).

V rámci ohodnocení rizika se bere v úvahu věk pojištěného či jeho zdravotní stav. U úrazového pojištění se zohledňuje také druh zaměstnání či provozovaný sport.

Životní pojištění neznamena jen pojištění života, ale je také jistou formou spoření peněžních prostředků na důchod, ochrany peněžních prostředků proti inflaci a v neposlední řadě je také přínosem pro státní rozpočet.

Velkou výhodou životního pojištění je daňová uznatelnost zaplaceného pojistného. Novela zákona o daních z příjmů pro rok 2009 umožňovala odepisovat ze základu daně z příjmů příspěvek na životní pojištění, kde maximální odečitatelná částka byla 12 000 Kč ročně. Pokud má osoba uzavřeno více pojistných smluv, částky pro odpočet se sčítají, přesto ale platí maximální částka 12 000 Kč. Z daní nelze odečítat částku na úrazové pojištění, na pojištění závažných onemocnění nebo pojištění zproštění od placení, i když tato připojištění zpravidla bývají součástí pojistné smlouvy.

Pro uplatnění daňového odpočtu je třeba splnit zákonem stanovené podmínky. Tou základní je tzv. 60/60, tj. výplata pojistného plnění je v rámci pojistné smlouvy sjednána až po 5 letech (60 měsících) od uzavření pojistné smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu dosáhne poplatník 60 let věku. Další podmínkou je, že osoba pojištěného je shodná s osobou plátce pojištění a plátce daně z příjmu.

Pro odečet zaplaceného pojistného musí pojistné smlouvy splňovat ještě i další podmínku, kterou je minimální pojistná částka, která činí:

- u smluv s pojistnou dobou od 5 do 15 let - 40 000 Kč,
- u smluv s pojistnou dobou nad 15 let - 70 000 Kč,
- u důchodového pojištění se za minimální pojistnou částku považuje odpovídající jednorázové plnění při dožití.

V případě nesplnění některé z výše uvedených podmínek nelze uplatňovat daňový odpočet a pojišťovny na takové pojistné smlouvy nebudou pojistníkům vydávat potvrzení o poplatníkem zaplaceném pojistném.

Všechny tyto podmínky platí i pro rok 2010.

2.3 Základní druhy životního pojištění

Životní pojištění slouží převážně ke krytí dvou základních rizik (riziko dožití a riziko úmrtí), ale v rámci životního pojištění je krytí těchto rizik kombinováno v různých podobách. Proto existuje celá řada variant a druhů životního pojištění. Je také více podob rozdělení životního pojištění. Pro tuto práci je zvoleno rozdělení podle České asociace pojišťoven.

Investiční životní pojištění

Investiční životní pojištění v sobě kombinuje pojistnou ochranu s možností dosáhnout zajímavého zhodnocení. Jde o pojištění spojené s investováním pojistného do podílových fondů, kde je investiční riziko na straně klienta. Zhodnocení je závislé na zvolené investiční strategii. Investiční životní pojištění přináší zpravidla vyšší zhodnocení finančních prostředků, které ale nebývá garantováno. Typickým znakem je možnost volby z nabídky několika investičních fondů, které se od sebe liší předpokládaným zhodnocením finančních prostředků a také podstupovanou mírou rizika.

Mezi základní fondy pojišťoven obvykle patří:

- akciový fond (většinou akcie zavedených podniků),
- fond obligací (státní, municipální, bankovní a podnikové dluhopisy),
- peněžní fond (krátkodobé cenné papíry typu pokladničních poukázek),
- fond státních cenných papírů,
- fond cizích měn,
- různé smíšené fondy (kombinují jednotlivé finanční instrumenty).

„Investiční fondy jsou rozděleny na podílové jednotky. Každá podílová jednotka představuje nárok na předepsaný podíl příslušného investičního fondu. Klient má v pojišťovně otevřen korunový účet, na který plyne jeho pojistné a ze

kterého je strháváno případné rizikové pojistné a správní náklady pojišťovny. Vedle tohoto účtu náleží klientovi ještě podílový účet, na kterém jsou prostředky ve formě podílových jednotek. Za prostředky na korunovém účtu jsou pořizovány podílové jednotky ve fondech zvolených pojištěným. Rozdělení nakupovaných jednotek mezi jednotlivé investiční fondy určuje alokační poměr. Klient může tento poměr měnit, a tak upravovat potenciální výnos a riziko spojené s jeho pojistkou.“⁵

Zaplacené brutto pojistné se rozděluje na tři části: část je spotřebována na úhradu správních nákladů. Po odečtení této částky je vytvořeno netto pojistné, ze kterého je uhrazeno rizikové pojistné. Třetí část tvoří rezervu pojistného. Pojištěný popř. pojistník následně nakupuje z prostředků na účtu rezerv podílové jednotky. Výnosy z podílu nejsou vyplaceny, ale je o ně zvyšována hodnota podílů.

Mezi výhody investičního životního pojištění patří např. možnost kdykoliv měnit nastavení pojištění a rozsah pojistné ochrany, průběžně sledovat zhodnocení spořicí složky pojištění, popřípadě měnit investiční strategii během trvání pojištění. Nevýhodou je, že není garantovaná výše zhodnocení a pojistné částky při dožití.

Existují i různá doplňková pojištění k investičnímu životnímu pojištění:

- pojištění pro případ smrti způsobené úrazem,
- pojištění plné invalidity,
- pojištění závažných onemocnění,
- pojištění trvalých následků úrazu s progresivním plněním,
- denní odškodné za dobu nezbytného léčení úrazu,
- pojištění denní dávky při pobytu v nemocnici,
- pojištění denní dávky při pracovní neschopnosti
- pojištění zproštění placení pojistného.

V případě úmrtí klienta je dle individuálních podmínek pojišťoven vyplacena pojistná částka nebo aktuální hodnota individuálního účtu, popřípadě obojí. V případě

⁵ Ducháčková, E.: *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2005, str. 103.

dožití je vyplacena vždy aktuální hodnota individuálního účtu. V případě sjednání dalších připojištění je při pojistné události vyplaceno pojistné plnění dle sjednaných podmínek.

Kapitálové životní pojištění

Kapitálové životní pojištění zahrnuje pojištění pro případ smrti nebo dožití. Toto pojištění je nejvýznamnějším životním pojištěním a představuje širší pojistnou ochranu, protože zabezpečuje rodinu a blízké, ale také vytváří prostředky pro případ dožití pojištěného. Pojistná částka může být pro obě rizika stejná nebo si klient volí zvlášť pojistnou částku pro případ smrti a zvlášť pojistnou částku pro případ dožití. Kapitálové pojištění můžeme považovat za dlouhodobý produkt. Pro maximální zhodnocení se doporučená doba trvání pojištění pohybuje od 10 let výše. Sjednaná pojistná částka pro případ dožití je včetně garantovaného zhodnocení (technické úrokové míry).

Ze zaplaceného pojistného jsou odečteny náklady na krytí pojistné ochrany a poplatky. Zbývajících část pojistného slouží k tvorbě rezervy pojištění. V případě úmrtí klienta pojišťovna vyplatí obmyšlené osobě sjednanou pojistnou částku. V případě dožití bude pojištěnému vyplacena sjednaná pojistná částka včetně podílů na výnosech.

Výhodou kapitálového životního pojištění je garantovaná pojistná částka pro případ smrti i dožití, garantované minimální zhodnocení finančních prostředků či při splnění podmínek daňová uznatelnost zaplaceného pojistného.

Rizikové životní pojištění

U tohoto druhu pojištění je pojistnou událostí smrt pojištěného. Nahodilost pojistné události zde nespočívá v tom, zda smrt nastane, ale v tom, kdy nastane. Pojistné plnění vyplatí pojistitel obmyšlenému (osoba určená pojistníkem v pojistné smlouvě) na základě prokázání pojistné události, např. úmrtním listem. Není-li obmyšlený stanoven, vstupuje pojistné plnění do dědického řízení.

Rizikové životní pojištění neobsahuje žádnou spořicí složku a veškeré zaplacené pojistné je spotřebováno na krytí pojistné ochrany a na poplatky pojišťovny. V případě ukončení pojistné smlouvy není vyplaceno žádné plnění. Tento produkt je vhodný pro ty, kteří chtějí zabezpečit své blízké pro případ smrti nebo chtějí pojištění vinkulovat ve prospěch jiného subjektu, tzn. že jej lze použít k zajištění hypotéky či jiných úvěrových produktů. Parametry pojistné smlouvy se vyznačují variabilitou a mohou být nastaveny individuálně podle požadavků nebo potřeb klienta. Výše pojistné částky či doba trvání pojištění se tak odvíjí zejména od výše disponibilních příjmů rodiny, šíře pojistné ochrany či výše závazků. U rizikového životního pojištění lze v rámci jedné pojistné smlouvy sjednat i další připojištění a zvýšit tak pojistnou ochranu klienta.

Rizikové životní pojištění, na rozdíl od kapitálové či investiční varianty, nesplňuje zákonné podmínky pro daňovou uznatelnost. Daňový odpočet se totiž aplikuje jen na produkty se spořicí složkou životního pojištění.

Pojištění pro případ úmrtí se vyskytuje v několika variantách pojištění. Základní rozdělení pojištění pro případ úmrtí je členění podle způsobu sjednání pojistné doby, a to na dočasné pojištění pro případ úmrtí a časově neomezené pojištění pro případ úmrtí.

Pravděpodobnost úmrtí pojištěné osoby s věkem roste. Této skutečnosti by měla odpovídat výše pojistného, tzn. že s přibývajícím věkem by se výše pojistného měla zvyšovat. V praxi ale bývá výše pojistného sjednána konstantně na celou pojistnou dobu, z čehož vyplývá, že v prvním období pojištěný platí na pojistném více než odpovídá pravděpodobnému úmrtí, neboť pojišťovna vytváří z vyššího pojistného rezervu, kterou později čerpá. V druhé části pak pojistník platí na pojistném méně než odpovídá pravděpodobnosti úmrtí.

Důchodové pojištění

Důchodové pojištění je ve své podstatě pojištění na dožití se sjednaného věku s postupnou výplatou pojistné částky, tzn. že od sjednaného okamžiku (většinou tedy od sjednaného věku) je pojištěnému vyplácena sjednaná velikost důchodu. Základní podoba důchodového pojištění (krytí rizika dožití) bývá často doplněna krytím jiných rizik (např. úmrtí, invalidity, ...). V tomto případě je pak vhodnější označit toto důchodové pojištění jako pojištění smíšené. Důchodové pojištění komerčních pojišťoven je nutno odlišovat od důchodového pojištění, které je poskytováno v rámci sociálního zabezpečení, které je hrazeno v naší zemi ze státního rozpočtu. Komerční produkty důchodového pojištění jsou jakousi nadstavbou na státem poskytovaným starobním, plným, resp. částečným invalidním, vdovským, vdoveckým či sirotčím důchodem. Je také důležité nezaměňovat toto pojištění s penzijním připojištěním. Na důchodové pojištění, na rozdíl od penzijního připojištění, se ze státního rozpočtu neposkytují státní příspěvky.

Vkladové pojištění

Vkladové životní pojištění zahrnuje pojištění pro případ dožití za návratný vklad. Pojištění funguje tak, že pojistné za jednotlivá připojištění je hrazeno z výnosů návratného vkladu. V případě úmrtí klienta je vrácen návratný vklad včetně podílů na výnosech. V případě dožití je vyplácena sjednaná pojistná částka, včetně návratného vkladu a podílů na výnosech.

Univerzální životní pojištění

Univerzální životní pojištění vzniklo úpravou smíšeného životního pojištění. „Jde o pružné pojištění, které umožňuje pojištěným různými způsoby přizpůsobovat rozsah pojistné ochrany svým momentálním finančním možnostem. Pojistník může v každém okamžiku platnosti pojistné smlouvy modifikovat pojistné a dobu placení pojistného v závislosti na svých potřebách a finančních možnostech, může dočasně zastavit placení pojistného, opět ho obnovit, zaplatit pojistné dodatečně jednorázově,

může si také vypůjčit z tzv. spořivé složky, z již zaplaceného pojistného, přitom ale nesmí překročit určitý limit zajišťující základní pojistné krytí. Při této výpůjčce není odečítán manipulační poplatek jako u odkupného.“⁶

Univerzální životní pojištění obsahuje dvě základní složky:

- složka spořicí (výplata pojistné částky při dožití se daného věku),
- složka riziková (výplaty pojistných plnění v případě smrti, úrazu, invalidity, vážné nemoci atd.).

Pojištění ve prospěch dítěte, svatební pojištění

Svatební pojištění zahrnuje pojištění pro případ smrti a dožití. Sjednaná pojistná částka se vyplácí dítěti při dožití, nebo u příležitosti uzavření sňatku, nebo formou stipendia po stanovenou dobu. Zemře-li pojištěný (např. rodič) v době trvání pojištění, končí povinnost platit pojistné (zproštění od placení). U některých typů pojištění dětí zahájí pojišťovny při zproštění od placení výplatu pravidelného důchodu dítěti, která trvá až do sjednaného konce pojištění. Veškeré nároky vyplývající z pojistné smlouvy zůstávají nedotčeny.

V případě úmrtí dítěte se vyplácí odkupné nebo zaplacené pojistné. V případě dožití je vyplacena sjednaná pojistná částka včetně podílů na výnosech. V případě sjednání dalších připojištění je při pojistné události vyplaceno pojistné plnění dle sjednaných podmínek.

⁶ Ducháčková, E.: *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2005, str. 102.

Připojištění k životnímu pojištění

Jak už bylo výše uvedeno, je dnes pro životní pojištění typické, že bývá krytí rizika dožití a úmrtí rozšiřováno o krytí rizik neživotních. Patří zde např. připojištění v podobě:

- úrazového pojištění,
- invalidního pojištění,
- pojištění vážných chorob,
- nemocenského pojištění, pojištění dlouhodobé péče.

Úrazové pojištění zabezpečuje rodinu, stejně jako pojištění životní. Kromě toho, že je rodina zabezpečena v případě smrti pojištěného následkem úrazu, tak je zabezpečen i jedinec, a to především v případě trvalých následků úrazu. Úrazové pojištění je možné sjednat jako připojištění k většině životních pojištění, ale je možné je uzavřít také jako samostatné pojištění, nebo připojištění k jiným pojistným produktům, mezi které patří např. cestovní pojištění či havarijní pojištění.

Úrazové pojištění zpravidla zahrnuje:

- pojištění pro případ smrti následkem úrazu,
- pojištění pro případ smrti úrazu v motorovém vozidle,
- pojištění pro případ trvalých následků,
- pojištění nezbytného léčení.

Některé pojišťovny nabízejí **pojištění invalidity** jako připojištění k životnímu pojištění, tedy za zvláštní pojistné a jiné toto pojištění zahrnují do základní nabídky některých produktů životního pojištění a další pojistné tedy nepožadují.

Nárok na plnění v případě invalidity vzniká okamžikem přiznání plné invalidity. Nestačí tedy pouze částečná invalidita. Některé pojišťovny uplatňují toto pojištění pouze v případě, kdy invalidita nastala následkem úrazu. Řada pojišťoven však

přiznává nároky na plnění, jestliže je příčinou invalidity jak úraz, tak i nemoc. Pokud je přiznána plná invalidita následkem nemoci, je vyžadováno, aby k jejímu přiznání došlo až po určité čekací době, obvykle po dvou letech od počátku pojištění.

Plnění v případě invalidity spočívá většinou ve zproštění od placení pojistného. Po dobu trvání nároku, případně až do konce pojištění přebírá povinnosti pojistníka platit pojistné pojistitel.

Pojištění vážných chorob má pomoci pojištěnému při pokrytí nákladů spojených s léčením, rehabilitací, zčásti nahradit snížený příjem nebo zajistit potřebné ošetřování. Nárok na pojistné nastává v případě diagnózy určitých vážných onemocnění, kterými jsou především rakovina, infarkt myokardu nebo náhlé cévní mozkové příhody, ale i také slepota či hluchota. V případě pojistné události je vyplacena pojistná částka a pojištění končí.

2.4 Trh životního pojištění

Ke konci roku 2009 působilo na českém pojistném trhu 36 pojišťoven se sídlem v České republice. Česká asociace pojišťoven má 29 řádných členů, z nichž životní pojištění poskytuje 20 pojišťoven.

Česká asociace pojišťoven (ČAP) je zájmovým sdružením komerčních pojišťoven a vznikla v roce 1994. Od roku 1998 je také členem Evropské pojišťovací a zajišťovací federace (CEA). Mezi hlavní cíle ČAP patří zastupování, hájení či prosazování zájmů členských pojišťoven a jejich klientů vůči orgánům státní správy, legislativě nebo dalším subjektům.

Klient má možnost vybrat si pojišťovnu podle své svobodné volby. To je dáno nejen počtem pojišťoven, ale také počtem nabízených produktů v oblasti životního pojištění.

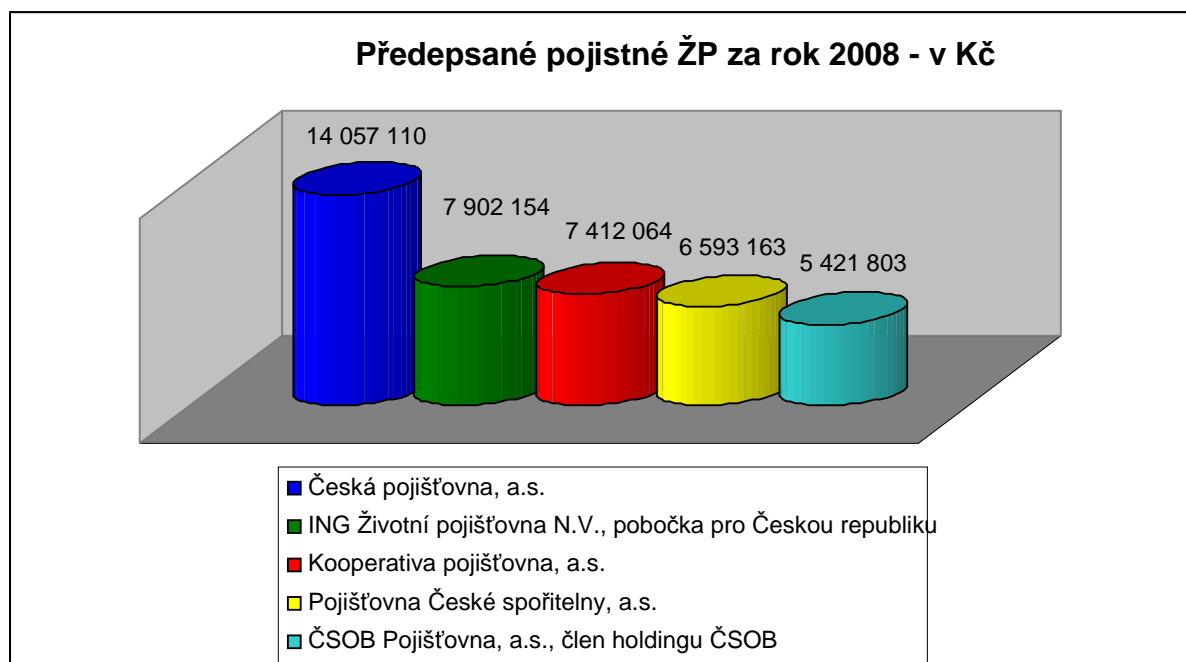
3 Nabízené produkty vybraných pojišťoven

Tato kapitola je věnována produktům pěti zvolených pojišťoven a bližší specifikaci dětského životního pojištění, které bude předmětem následné analýzy. Pojišťovny byly vybrány podle jediného kritéria a tím byla výše předepsaného pojistného v životním pojištění za rok 2008.

Tab. 3.1 - Předepsané pojistné v životním pojištění – pořadí za rok 2008

Pojišťovna	Předepsané pojistné ŽP	
	Celkem v tis. Kč	Podíl v %
Česká pojišťovna, a.s.	14 057 110	25,0
ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku	7 902 154	14,0
Kooperativa pojišťovna, a.s.	7 412 064	13,2
Pojišťovna České spořitelny, a.s.	6 593 163	11,7
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	5 421 803	9,6

Graf 3.1 - Předepsané pojistné v životním pojištění za rok 2008

Dětské životní pojištění ve většině případů představuje kombinaci pojistné ochrany a spoření. Mnoho rodičů chce pro své děti udělat co nejvíce a uzavírají dětské životní pojištění převážně proto, aby dítěti naspořili peníze na vstup do dospělosti.

Hlavním důvodem, proč uzavřít dětské životní pojištění, by mělo ovšem být zajištění dítěte pro případ, kdy se o něj nebudou rodiče moci sami postarat. Z tohoto důvodu vyžaduje uzavírání pojištění pro dítě odlišné uvažování než při uzavírání pojištění pro dospělé. Na rozdíl od rodičů, totiž dítě není živitelem rodiny a tudíž na něm není rodina finančně závislá. Není tedy zásadní, kolik peněz dítě dostane za zlomeninu, ale jestli při případné smrti rodičů dostane výplatu peněz.

Pojištění pro případ smrti rodiče bývá často nabízeno spolu s pojištěním zproštění od placení pojistného pro případ smrti rodiče. Ovšem ne všechny pojišťovny toto pojištění nabízejí. Dále je možné také připojištění pro případ trvalé invalidity či zproštění od placení pojistného v případě trvalé invalidity. Pojišťovna v tomto případě převezme placení pojistného na dětské pojištění místo rodičů. Jedním z nejčastějších typů připojištění je úrazové připojištění. To zajišťuje vyplacení částky stanovené podle závažnosti úrazu v pojistné smlouvě. Účelem tohoto připojištění je, aby měli rodiče v případě potřeby prostředky na nadstandardní léčení, jako je například pobyt v lázních či rehabilitace. Stejně tak je možné pojistit se pro případ velmi vážných chorob, mezi které např. patří cukrovka, meningitida, encefalitida apod.

Informace k jednotlivým produktům vybraných pojišťoven, které jsou zmiňovány v následující části této kapitoly, vycházejí z konzultací s pracovníky daných pojišťoven.

3.1 Česká pojišťovna, a.s.

Historie České pojišťovny sahá až do roku 1827, kdy byla v Praze založena První česká vzájemná pojišťovna. Počátkem 20. století začala tato pojišťovna nabízet svým klientům také životní pojištění, pojištění proti vloupání či pojištění zákonné odpovědnosti a úrazu. Po roce 1948 vznikla jediná Československá pojišťovna, která byla až do roku 1991, kdy byl zákonem o pojišťovnictví otevřen trh a umožněn vstup dalších pojišťoven, v monopolním postavení. Jde o univerzální pojišťovnu s bohatými zkušenostmi v životním i neživotním pojištění.

Od již zmiňovaného roku 1991 je Česká pojišťovna největší pojišťovnou na českém pojistném trhu. Poskytuje jak životní a neživotní pojištění pro občany, tak i pojištění pro malé, střední a velké klienty v oblasti průmyslových a podnikatelských rizik. Je také členem České asociace pojišťoven. Co se týče mezinárodní spolupráce, je Česká pojišťovna členem Mezinárodní unie pojistitelů, Mezinárodní unie úvěrových pojistitelů, Mezinárodní unie leteckých pojistitelů či Mezinárodní unie krupobitních pojistitelů.

Česká pojišťovna nabízí mnoho variant životního pojištění a jak už bylo výše zmiňováno, pojištění se týká nejen osob, ale i firem.

Pojištění osob:

- životní pojištění Diamant,
- životní pojištění Patriot,
- životní pojištění PROFI Invest,
- životní pojištění TOP Invest,
- životní pojištění Garance,
- kapitálové životní pojištění,
- kapitálové životní pojištění jednorázově placené,
- dětské pojištění SLUNÍČKO Plus,
- dětské pojištění Junior Invest
- KOMBIinované vkladové pojištění,
- životní pojištění závažných onemocnění,

- úvěrové životní pojištění,
- rizikové životní pojištění,
- pojištění pohřbu Pieta,
- důchodové pojištění.

Pojištění firem:

- životní pojištění PARTNER,
- životní pojištění MANAŽER,
- životní pojištění PROFI Život,
- kolektivní pojištění osob.

Vybraným zástupcem dětského životního pojištění je pojištění s názvem SLUNÍČKO Plus, které od 1.9.2009 nahradilo dosavadní dětské pojištění s názvem SLUNÍČKO. Jde o dětské investiční pojištění s pojistnou ochranou nejen pro dítě, ale i jeho rodiče, prarodiče či jiné blízké osoby. Díky tomuto pojištění dítě nezůstane nezajištěné ani v případě tragické události. Na konci pojištění dostane pojištěné dítě všechny naspořené peníze zhodnocené o úroky a podíly na výnosech. Pojištění ve prospěch dítěte může uzavřít prakticky kdokoli - rodič, prarodič nebo jiná dospělá osoba, a spolu s dítětem se mohou pojistit až dva dospělí. V případě smrti pojistníka či pojistníků přebírá placení pojistného pojišťovna.

SLUNÍČKO Plus nabízí pojištění závažných onemocnění dítěte až s 21 diagnózami, pojištění trvalé invalidity dítěte a pojištění pobytu ve zdravotnickém zařízení pro úraz i nemoc. Toto pojištění může být zaměřeno buď více na krytí rizik dítěte a dospělého, nebo na zhodnocování prostředků či libovolnou kombinaci obou těchto variant. Pojištění je také možné měnit podle aktuální situace v rodině a potřeb dítěte. Volitelná pojištění dítěte i dospělých osob lze uzavřít ale i vypovědět kdykoli v průběhu pojištění. Stejně tak je možné měnit i jejich parametry a zvolenou investiční strategii či navyšovat zhodnocované prostředky pomocí vkladů mimořádného pojistného. U tohoto pojištění není poskytnuta sleva za jiné než měsíční placení pojistného.

Toto pojištění zohledňuje, zda pojištěné dítě je chlapce nebo děvče a také, jestli pojištěný dospělý v rámci tohoto dětského pojištění je otec, matka, popřípadě oba rodiče. Pokud je pojištěné dítě chlapec, zvyšuje to částku pojistného a totéž platí, pokud je pojištěným dospělým pouze matka. Roli hraje i věk rodičů. Čím starší rodiče, tím vyšší pojistné.

Tab. 3.2 - Charakteristika produktu SLUNÍČKO Plus

	Sluníčko +
vstupní věk dítěte	6 týdnů-15 let
vstupní věk pojistníka	16-87 let
minimální roční pojistné	6 000 Kč
minimální pojistná doba	5 let
maximální doba trvání pojištění do věku dítěte	do 26 let
maximum pojištěných dospělých osob	2
maximum pojištěných dětí	1
možnost mimořádného vkladu	ano
možnost připojištění	ano
pojištění pro případ smrti dítěte	ano
pojištění pro případ smrti dospělého	ano
pojištění pro případ dožití	ano
zproštění placení pojistného v případě trvalé invalidity dospělého	ano
zproštění pouze pro případ smrti dospělého z jakýchkoliv příčin	ano
sleva při jiném než měsíčním placení pojistného	ne
možnost úpravy pojištění v průběhu pojistné doby	ano

3.2 ING Životní pojišťovna N.V.

V roce 1990 došlo k propojení bankovní skupiny NMB Postbank Groep a největší holandské pojišťovny Nationale Nederlanden. Z tohoto spojení vznikla společnost pod názvem Internationale Nederlanden Groep. Vžilo se ale zkrácené označení této společnosti a to ING. Společnost na to reagoval změnou statutárního názvu na ING Group N.V. Finanční skupina ING vstoupila na český trh v roce 1991. Od počátku svého působení patří mezi leadery ve všech oblastech, v nichž v České

republice působí - konkrétně v pojišťovnictví, bankovníctví, správě aktiv, podílových fondech a oblasti penzijního připojištění. Pojišťovna je také řádným členem České asociace pojišťoven.

ING poskytuje špičkový servis jak individuálním, tak i korporativním klientům. Privátní klientele ING nabízí širokou škálu produktů životního pojištění, penzijní připojištění, podílové fondy, hypotéky nebo spořicí účet ING Konto, který dosahuje zajímavého zhodnocení na českém trhu. Právníckým osobám nabízí komplexní servis v oblasti komerčního a investičního bankovníctví a program zaměstnaneckých výhod Employee Benefits, mezi její klienty patří celá řada významných mezinárodních i českých společností.

Investiční pojištění:

- investiční životní pojištění TOP LIFE,
- životní pojištění Investor Plus,
- životní pojištění Investice,
- investiční životní pojištění ING Investor,
- investiční pojištění Junior Plus,
- investiční pojištění Junior Top,
- investiční životní pojištění ING Investor Junior,
- investiční životní pojištění.

Tradiční pojištění:

- kapitálové životní pojištění,
- kapitálové důchodové pojištění,
- stipendijní pojištění,
- dočasné životní pojištění,
- úvěrové životní pojištění,
- životní pojištění RODINA,
- rizikové životní pojištění.

Z této pojišťovny bylo vybráno investiční pojištění Junior Plus, které nabízí pojistnou ochranu pouze dětí, rozšířenou o možnost investování. K tomuto pojištění nelze tedy připojistit rodiče. Pojištění mohou uzavřít rodiče, prarodiče či jiná osoba.

Částka, která bude naspořena, se pro pojištěné dítě stane užitečným zdrojem finančních prostředků při vstupu do dospělosti a samostatného života. Pojištění lze uzavřít pro děti ve věku od 3 měsíců do 15 let. Toto pojištění působí jako ochrana dítěte proti riziku trvalých následků úrazu. Pojistnou ochranu lze rozšířit o pojištění denní dávky při pobytu dítěte v nemocnici. Připojištění vážných onemocnění toto pojištění nenabízí.

Placené pojistné je rozděleno na částku určenou na úrazové pojištění, která je pevně stanovena, a na částku určenou na investování. Výši částky určené na investování lze ovlivnit výší pojistného. Při jiném než měsíčním placení pojistného poskytuje pojišťovna slevu. Mezi výhody tohoto pojištění patří možnost vkládat kdykoli v průběhu pojistné doby finanční prostředky jako mimořádné pojistné. Díky mimořádnému pojistnému se zvýší částka určená k investicím a tím se posílí spořicí složka pojištění. Je zde také možnost získání JUNIOR bonusu. Jedná se o finanční částku, kterou pojišťovna připíše dítěti ve věku osmnácti let jako prémii, pokud sjednaná pojistka neskončila nebo pokud od začátku pojištění do osmnácti let nebyl čerpán žádný obnos z naspořené částky.

Tab. 3.4 - Charakteristika produktu JUNIOR Plus

	JUNIOR Plus
věk dítěte	3 měs.-15 let
věk pojistníka	15-19 let
minimální roční pojistné	4 200 Kč
minimální pojistná doba	5 let
maximální doba trvání do věku dítěte	do 25 let
maximum pojištěných dospělých osob	0
maximum pojištěných dětí	1
možnost mimořádného vkladu	ano
možnost připojištění	ano
pojištění pro případ smrti dítěte	ano
pojištění pro případ smrti dospělého	ne
pojištění pro případ dožití	ano
zproštění placení pojistného v případě trvalé invalidity dospělého	ano
zproštění pouze pro případ smrti z jakýchkoliv příčin	ano
sleva při jiném než měsíčním placení pojistného	ano
možnost úpravy pojištění v průběhu pojistné doby	ano

3.3 Kooperativa pojišťovna, a.s.

Kooperativa je druhou největší pojišťovnou na tuzemském trhu. Založena byla v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa. Její podíl na celkovém předepsaném pojistném v ČR je 23%. Je univerzální pojišťovnou, která nabízí plný sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění jak pro občany, tak pro klienty z řad firem od drobných podnikatelů až po velké průmyslové firmy. Nabízí také širokou škálu typů životního pojištění.

Pojištění osob:

- důchodové pojištění HARMONIE
- kapitálové životní pojištění HARMONIE,
- jednorázově placené životní pojištění EXKLUSIV,
- kapitálové životní pojištění KONTO,
- pojištění dětí RADOST,
- svatební pojištění BUDOUCNOST,
- investiční životní pojištění Perspektiva,
- rizikové životní pojištění RUBIKON,
- úvěrové životní pojištění.

Jako zástupce dětského životního pojištění bylo vybráno pojištění RADOST, ve kterém je pojistná ochrana pro pojištěného i pojistníka. Pojištění může uzavřít rodič, prarodič nebo blízká osoba. Předmětem pojištění RADOST je dožití, úmrtí a plná invalidita pojistníka a také samozřejmě pojistná ochrana dítěte. Nejnižší vstupní věk pro sjednání pojištění je 18 let, nejvyšší pak 63 let. Jestliže se pojistník během pojištění stane trvale invalidním, nemá už povinnost dále platit pojistné.

Pojistné je možné platit měsíčně, čtvrtletně, pololetně nebo ročně. Při jiném než měsíčním způsobu placení poskytuje pojišťovna slevu ve výši 3 až 7 %. Zemře-li pojistník během trvání pojištění, je zákonnému zástupci dítěte vyplaceno pojistné plnění ve výši 10 % z pojistné částky a započne pravidelná měsíční výplata ve výši

1 % z pojistné částky. Ani toto pojištění nenabízí připojištění, které se týká vážných onemocnění. Na konci pojištění je dítěti vyplacena pojistná částka zvýšená o podíl na zisku. Kdykoli během trvání pojištění lze zaplatit mimořádné pojistné a navýšit tak pojistnou částku.

Tab. 3.5 - Charakteristika produktu RADOST

	RADOST
vstupní věk dítěte	0-17 let
věk pojistníka	18-63 let
minimální roční pojistné	3 348 Kč
minimální pojistná doba	7 let
maximální doba trvání do věku dítěte	do 24 let
maximum pojištěných dospělých osob	1
maximum pojištěných dětí	1
možnost mimořádného vkladu	ano
možnost připojištění	ano
pojištění pro případ smrti dítěte	ne
pojištění pro případ smrti dospělého	ano
pojištění pro případ dožití	ano
zproštění placení pojistného v případě trvalé invalidity dospělého	ano
zproštění pouze pro případ smrti z jakýchkoliv příčin	ne
sleva na jiném než měsíčním placení pojistného	ano
možnost úpravy pojištění v průběhu pojistné doby	ano

3.4 Pojišťovna České spořitelny, a.s.

Pojišťovna České spořitelny byla založena v roce 1992 českým soukromým kapitálem a pod názvem Živnostenská pojišťovna zahájila v lednu 1993 svoji pojišťovací činnost. Jejím cílem bylo poskytovat pojišťovací služby především pro nastupující podnikatelskou sféru. S rozvojem pojišťovací činnosti se začala rozšiřovat také nabídka pojistných programů pro občanskou veřejnost. V roce 1995 uvedla na trh jako první pojišťovna v České republice pojištění velmi vážných onemocnění, při kterém dochází k pojistnému plnění již v případě diagnózy choroby. Pojišťovna

České spořitelny je od září 2008 součástí pojišťovací skupiny Vienna Insurance Group. WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group Wien vlastní 90 % akcií, Kooperativa pojišťovna 5 % a původnímu majoritnímu vlastníkovi, České spořitelně zůstal rovněž 5% majetkový podíl. V rámci jednání mimořádné valné hromady akcionářů 20. března 2009 byl změněn název společnosti na Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group. Jedná se tedy o přidání dodatku k stávající obchodní firmě, který zdůrazňuje příslušnost k rakouské pojišťovací skupině.

Mezi produkty Pojišťovny České spořitelny patří:

- FLEXI životní pojištění,
- flexibilní životní pojištění JUNIOR,
- kapitálové životní pojištění KAPITÁL,
- úvěrové životní pojištění HYPOTÉKA,
- pojištění k úvěrům České spořitelny,
- komplexní pojištění pro účastníky penzijního připojištění u Penzijního fondu České spořitelny.

Zástupcem této pojišťovny je flexibilní životní pojištění JUNIOR, které nabízí jak komplexní pojištění dítěte pro případ neočekávaných životních událostí, tak i výhodné spoření. Významnou předností je flexibilita umožňující mimo jiné nastavit rozsah pojistné ochrany a spoření dle individuálních přání a potřeb dítěte. Mezi výhody tohoto pojištění patří např. finanční podpora při zdravotních potížích dítěte, zajištění dítěte v případě tragické události v rodině, možnost mimořádných vkladů ke zvýšení spořené částky, od 19 let věku dítěte povolení mimořádných výběrů z naspořené částky či právo dospělého, který sjednal pojistnou smlouvu, měnit v průběhu pojištění rozsah pojistné ochrany i výši plateb.

Tab. 3.6 - Charakteristika produktu JUNIOR

	JUNIOR
vstupní věk dítěte	0-18 let
vstupní věk pojistníka	18-70 let
minimální roční pojistné	3 600 Kč
minimální pojistná doba	5 let
maximální doba trvání do věku dítěte	do 25 let
maximum pojištěných dospělých osob	1
maximum pojištěných dětí	1
možnost mimořádného vkladu	ano
možnost připojištění	ano
pojištění pro případ smrti dítěte	ano
pojištění pro případ smrti dospělého	ano
pojištění pro případ dožití	ano
zproštění placení pojistného v případě trvalé invalidity dospělého	ne
zproštění pouze pro případ smrti z jakýchkoliv příčin	ano
sleva na jiném než měsíčním placení pojistného	ne
možnost úpravy pojištění v průběhu pojistné doby	ano

3.5 ČSOB Pojišťovna, a.s.

ČSOB Pojišťovna, a.s. byla založena v roce 1994 a nesla název Chmelařská vzájemná pojišťovna. Na český trh vstoupila v roce 1996 a získala povolení k podnikání ve všech oblastech pojistného trhu. Vstup této pojišťovny na trh zemědělských pojištění přinesl zvýšení zájmů veřejnosti i komerčních pojišťoven o tuto oblast. V roce 1998 vstoupil do společnosti partner KBC Insurance N.V. a v roce 2001 se stal jejím 100% vlastníkem. V souvislosti s tím si Chmelařská pojišťovna změnila název na ČSOB Pojišťovna, a.s. Současná ČSOB Pojišťovna, a.s. vznikla prodejem podniku mezi IPB Pojišťovnou, a.s. a ČSOB Pojišťovnou, a.s., ke kterému došlo 1.1.2003. Je univerzální pojišťovnou nabízející celou řadu životních a neživotních pojištění pro fyzické i právnické osoby.

Mezi produkty ČSOB Pojišťovny patří:

- dětské pojištění KORUNKA,
- investiční životní pojištění VARIACE,
- životní pojištění SPEKTRUM,
- pojištění dětí a rodičů ČTYŘLÍSTEK,
- životní pojištění TRIUMF INVEST.

Životní pojištění dětí a rodičů ČTYŘLÍSTEK zajišťuje komplexní ochranu dětí i těch, kdo o ně pečují. Jde o bezpečnou formu dlouhodobého spoření, které zajistí zhodnocení vložených peněz a dítěti pomohou při vstupu do samostatného života. Pojištění lze sjednat do patnácti let věku dítěte. Konec pojištění lze zvolit mezi 18. a 25. rokem věku dítěte. Spolu s dítětem lze pojistit až dva dospělé. Pojištění zahrnuje i ochranu pro případ, že by se jeden nebo oba dospělí stali plně invalidní nebo pokud by onemocněli vážnou chorobou. V takových případech pojišťovna přebírá placení pojistného na sebe a dítě nezůstane nezaopatřené. Součástí pojištění dětí je také např. úrazové připojištění dítěte či dospělého a další. Nevýhodou tohoto pojištění je, že nelze měnit parametry pojištění během jeho trvání.

ČSOB Pojišťovna u tohoto pojištění nerozlišuje, zda pojišťované dítě je chlapec nebo děvče. Rozlišuje pohlaví a věk pojistníka a také to, zda pojistník je pouze jeden rodič nebo oba.

Tab. 3.7 - Charakteristika produktu ČTYŘLÍSTEK

	ČTYŘLÍSTEK
vstupní věk dítěte	0-15 let
vstupní věk pojistníka	16-60 let
minimální roční pojistné	3 600 let
minimální pojistná doba	5 let
maximální doba pojištění trvání do věku dítěte	do 25 let
maximum pojištěných dospělých osob	2
maximum pojištěných dětí	1
možnost mimořádného vkladu	ano
možnost připojištění	ano
pojištění pro případ smrti dítěte	ne
pojištění pro případ smrti dospělého	ano
pojištění pro případ dožití	ano
zproštění placení pojistného v případě trvalé invalidity dospělého	ano
zproštění pouze pro případ smrti z jakýchkoliv příčin	ano
sleva na jiném než měsíčním placení pojistného	ne
možnost úpravy pojištění v průběhu pojistné doby	ne

4 Analýza, srovnání vybraných životních pojištění a následné doporučení

V předešlé kapitole byly popsány produkty dětského životního pojištění u pěti vybraných pojišťoven. Přestože všechny spadají do dětského životního pojištění, nejsou tyto produkty zcela totožné. Tato kapitola obsahuje výběr optimálního produktu dětského životního pojištění pro konkrétní subjekt. Tento výběr byl proveden dvěma způsoby - přímým oslovením jednotlivých pojišťoven a pomocí metody párové analýzy. Shrnutí výběru je uvedeno v kapitole 4.4 Zhodnocení optimálního produktu.

4.1 Zadání modelového případu

Pro modelový příklad byla zvolena fiktivní rodina Moudrých, která bydlí v Ostravě. Manželé Moudří mají jednoho syna, kterému je 13 měsíců. Rodiče přemýšlejí o tom, že svému synovi založí dětské životní pojištění. Mamince Evě Moudré je 28 let a tatínkovi Petru Moudrému 30 let. Oba rodiče jsou zdraví, bez potíží a nevykonávají žádné rizikové povolání či sport. Na životní pojištění syna mohou měsíčně přispívat maximálně 1 000 Kč.

Jelikož se na pojistném trhu nachází mnoho pojišťoven, které nabízejí různá dětská pojištění, je pro laika těžké se v tomto množství nabídek zorientovat a vybrat si tu vhodnou a optimální variantu. Rodině Moudré s vyřešením tohoto dilema pomůže porovnání nabídek pěti vybraných pojišťoven, metoda rozhodovací analýzy a jejich vzájemné porovnání.

4.2 Nabídka dětského životního pojištění vybraných pojišťoven

Pěti vybraným pojišťovnám byly předloženy stejné klíčové informace pro vytvoření nabídky dětského životního pojištění.

Informace předložené pojišťovně:

- pojištěné dítě - syn, 13 měsíců,
- pojistník - pouze otec, 30 let,
- maximálně možná pojistná doba,
- výše měsíčního pojistného v rozmezí minimální možné výše dle pojišťovny až 1 000 Kč,
- pojištění se vztahuje pouze na dítě,
- požadavek na zproštění od placení pojistného v případě trvalé invalidity pojistníka.

Na základě těchto informací pracovníci zvolených pojišťoven namodelovali nabídky dětského životního pojištění a podle jejich mínění nabídli to nejlepší, co za daných požadavků bylo možné vytvořit. Přílohy č. 2 až 5 obsahují modelace dětského životního pojištění od zvolených pojišťoven. Souhrnný přehled parametrů jednotlivých pojištění dle poskytnutých nabídek od pojišťoven je uveden v Tab. 4.1. Zmíněná tabulka neobsahuje modelaci od ING, jelikož ji pracovníci několika poboček této pojišťovny nebyli ochotni poskytnout. Podrobnější přehled charakteristik zvolených dětských životních pojištění dle získaných informací je uveden v Tab. 4.2 až Tab. 4.11.

Tab. 4.1 - Parametry nabídek vybraných pojišťoven (údaje v Kč)

	Česká pojišťovna	Kooperativa	Pojišťovna ČS	ČSOB Pojišťovna
Měsíční pojistné	550	509	500	550
Pojistná částka	340 000	96 038	100 000	100 000
Smrt úrazem	20 000	-	-	40 000
Trvalé následky	2 000 000	100 000	1 000 000	600 000
Pobyt v nemocnici Kč/den	100	100	800	200

Jelikož ale produkty nejsou zcela totožné a všechna pojištění neobsahují veškeré požadavky, je rozdílná doba trvání pojištění, možnost připojištění je různá, je složité pro běžného klienta tyto nabídky objektivně posoudit.

4.3 Metoda rozhodovací analýzy

Tato metoda je metodou vícekritériální a je vhodná pro řešení složitých rozhodovacích problémů. Její podstata spočívá ve srovnání užitnosti a nedostatků jednotlivých variant, což umožňuje určit výsledný efekt. Základem rozhodovací analýzy je rozhodovací matice, která umožňuje hodnotit užitnost a nedostatky jednotlivých variant podle zvolených kritérií. Celá metoda se skládá z několika bodů.

V první části jsou stanoveny varianty a jednotlivá kritéria, poté vymezení cílových požadavků a následně je použita metoda párového srovnání.

Princip metody párového srovnávání spočívá ve vzájemném porovnání vždy dvou kritérií. Počet preferencí každého kritéria je základem pro určení jeho váhy. Cílem je přiřadit každému kritériu váhu a vytvořit stupnici důležitostí kritérií.

Poté bude sestavena tabulka s počtem výběrů. Počet voleb bude přitom vycházet z matice pro párové srovnání a podle něj bude ke každému kritériu přiřazena váha. Kritérium s nejvyšším počtem voleb bude mít nejvyšší váhu. Pokud nastane situace, že počet voleb bude u více variant stejný, lze určit váhu na základě subjektivního hodnocení.

V matici prostých užitností jsou převedeny hodnoty kritérií na stejné jednotky pomocí bodování. U každého kritéria bude zvolena varianta s optimální hodnotou a k té pak přiřazena výše 100 bodů. Další hodnoty u kritéria budou rozpočteny poměrem k optimální hodnotě.

V matici vážených užitností jsou vynásobeny váhy daných kritérií a ohodnocení jednotlivých variant z matice prostých užitností. Z výpočtu je zjištěna celková a relativní užitnost jednotlivých variant. Optimální varianta je ta, která má nejvyšší užitnost, tedy ta, která dosáhla nejvyššího počtu bodů.

Hodnocené varianty dětského životního pojištění jsou následující:

- varianta A - SLUNÍČKO Plus,
- varianta B - JUNIOR Plus,
- varianta C - RADOST,
- varianta D - JUNIOR,
- varianta E - ČTYŘLÍSTEK.

Subjektivně vybraná kritéria jsou následující:

- K1 - výše ročního pojistného,
- K2 - pojistná doba,
- K3 - počet pojištěných dospělých osob,
- K4 - pojištění pro případ smrti dítěte,
- K5 - pojištění pro případ smrti dospělého,
- K6 - zproštění placení pojistného v případě trvalé invalidity pojistníka,
- K7 - poskytnutí slevy při jiném než měsíčním placení,
- K8 - možnost úprav pojištění v průběhu pojistné doby,
- K9 - počet možných připojištění,
- K10 - kvalita informací.

K těmto kritériím byly přiřazeny tyto požadavky:

- K1 - výše ročního pojistného - minimální,
- K2 - pojistná doba - maximální,
- K3 - počet pojištěných dospělých osob - maximální,
- K4 - pojištění pro případ smrti dítěte - volba ano / ne,
- K5 - pojištění pro případ smrti pojištěného dospělého - volba ano / ne,
- K6 - zproštění placení pojistného v případě trvalé invalidity pojistníka - volba ano / ne,
- K7 - poskytnutí slevy při jiném než měsíčním placení - volba ano / ne,
- K8 - možnost úprav pojištění v průběhu pojistné doby - volba ano / ne,
- K9 - počet možných připojištění - maximální,
- K10 - kvalita informací - subjektivní ohodnocení.

4.3.1 Posuzovaná kritéria

Výše ročního pojistného (K1) patří mezi významná kritéria, která ovlivňuje rozhodování klientů, protože je závislá na finančních možnostech rodiny. Podle rodiny Moudrých má být co možno nejnižší.

Tab. 4.2 - Přehled částek ročního pojistného

Dětské životní pojištění	Minimální pojistné
SLUNÍČKO Plus	6 000,-
JUNIOR Plus	4 200,-
RADOST	3 348,-
JUNIOR	3 600,-
ČTYŘLÍSTEK	3 600,-

Pojistná doba (K2) je pojem, který označuje časové období, na které se pojištění sjednává. Jestliže v jeho průběhu dojde k pojistné události, vzniká povinnost pojistitele (pojišťovny) plnit. V modelovém příkladu je požadována pojistná doba maximální, aby bylo dítě pojištěno co nejdéle.

Tab. 4.3 - Maximální pojistná doba

Dětské životní pojištění	Maximální pojistná doba
SLUNÍČKO Plus	do 26 let věku dítěte
JUNIOR Plus	do 25 let věku dítěte
RADOST	do 24 let věku dítěte
JUNIOR	do 25 let věku dítěte
ČTYŘLÍSTEK	do 25 let věku dítěte

Třetím kritériem je **Počet připojištěných dospělých osob** (K3). Některá dětská pojištění neumožňují pojistit i dospělého a zaměřují se jen na dítě. U jiných naopak lze pojistit jednoho nebo více dospělých. Rodina Moudrých upřednostňuje maximálně možný počet pojištěných dospělých osob.

Tab. 4.4 - Počet připojištěných dospělých osob

Dětské životní pojištění	Maximální počet pojištěných dospělých osob
SLUNÍČKO Plus	2
JUNIOR Plus	0
RADOST	1
JUNIOR	1
ČTYŘLÍSTEK	2

Pojištění pro případ smrti dítěte (K4) je čtvrtým kritériem, **pojištění pro případ smrti pojištěného dospělého (K5)** je kritériem pátým. Rodina Moudrých dává přednost té variantě, která obsahuje tato dvě pojištění.

Tab. 4.5 - Pojištění pro případ smrti dítěte

Dětské životní pojištění	Pojištění pro případ smrti dítěte
SLUNÍČKO Plus	ano
JUNIOR Plus	ano
RADOST	ne
JUNIOR	ano
ČTYŘLÍSTEK	ne

Tab. 4.6 - Pojištění pro případ smrti pojištěného dospělého

Dětské životní pojištění	Pojištění pro případ smrti pojištěného dospělého
SLUNÍČKO Plus	ano
JUNIOR Plus	ne
RADOST	ano
JUNIOR	ano
ČTYŘLÍSTEK	ano

Zproštění placení pojistného v případě plné invalidity dospělého (K6) je šestým kritériem. Rodina Moudrých toto kritérium považuje za velmi důležité a upřednostňuje pojištění, které tuto možnost nabízí.

Tab. 4.7 - Možnost zproštění placení pojistného v případě trvalé invalidity dospělého

Dětské životní pojištění	Zproštění placení pojistného v případě trv.invalidity
SLUNÍČKO Plus	ano
JUNIOR Plus	ano
RADOST	ano
JUNIOR	ne
ČTYŘLÍSTEK	ano

Další kritérium je **Poskytnutí slevy při jiném než měsíčním placení pojistného** (K7). Toto kritérium není pro rodinu Moudrých kritériem stěžejním, ale snížení pojistného touto formou je vítáno.

Tab. 4.8 - Poskytnutí slevy při jiném než měsíčním placení pojistného

Dětské životní pojištění	Sleva na pojistném
SLUNÍČKO Plus	ne
JUNIOR Plus	ano
RADOST	ano
JUNIOR	ne
ČTYŘLÍSTEK	ne

Osmým kritériem je **možnost úpravy pojištění v průběhu pojistné doby** (K8). Životní potřeby se v době dospívání, ale i dospělosti vyvíjí a mění. Mění se také množství finančních prostředků, proto je výhodné, pokud lze během trvání pojistné doby měnit různé parametry pojištění a to nejen výši pojistného.

Tab. 4.9 - Možnost úpravy pojištění v průběhu pojistné doby

Dětské životní pojištění	Možnost úpravy pojištění v průběhu pojistné doby
SLUNÍČKO Plus	ano
JUNIOR Plus	ano
RADOST	ano
JUNIOR	ano
ČTYŘLÍSTEK	ne

Dalším kritériem je **počet možných připojištění** (K9). Rodina Moudrých požaduje, aby počet možných připojištění byl maximální. V následujících odstavcích je uveden přehled nabízených pojištění u pěti vybraných produktů dětského životního pojištění.

SLUNÍČKO Plus:

- plná invalidita,
- civilizačních choroby,
- hospitalizace v nemocnici,
- smrt úrazem,
- trvalé následky úrazu,
- denní odškodné v případě úrazu,
- tělesné poškození v případě úrazu,
- denní dávka v případě pracovní neschopnosti.

JUNIOR Plus:

- trvalé následky dítěte s progresivním plněním,
- denní dávky za dobu nezbytnou léčení úrazu dítěte,
- denní dávky při pobytu dítěte v nemocnici.

RADOST:

- pobyt dítěte v nemocnici,
- trvalé následky úrazu s progresivním plněním,
- tělesné poškození způsobené úrazem.

JUNIOR:

- vážné onemocnění dítěte,
- denní odškodnění při léčení úrazu, včetně připojištění nad max. dobou stanovenou podle oceňovací tabulkou nejvýše však 365 dní,
- hospitalizace dítěte (úraz nebo nemoc),
- úmrtí dospělého z jakýchkoliv příčin,
- invalidita dospělého,
- trvalé následky dítěte.

ČTYŘLÍSTEK:

- úrazové připojištění dítěte,
- úrazové připojištění dospělého,
- připojištění dospělého pro případ úmrtí nebo onemocnění vážnou chorobou.

Tab. 4.10 - Počet připojištění

Produkt DŽP	Počet
SLUNÍČKO Plus	8
JUNIOR Plus	3
RADOST	3
JUNIOR	6
ČTYŘLÍSTEK	3

Posledním kritériem je **Kvalita informací** (K10). Je to důležitý faktor, který lidem pomáhá při výběru pojištění. Každý člověk upřednostňuje jiný druh komunikace a získávání informací. Informace o životním pojištění lze získat přímo na pobočce dané pojišťovny, po telefonu, z různých letáků, časopisů, při osobní schůzce s poradci a v dnešní době je velkým zdrojem informací převážně internet. Rodina Moudrých získala informace o vybraných pojištěních převážně z internetu a proto bude v následující tabulce zohledněna tato skutečnost. Jako výchozí hodnoty tohoto kritéria bude brán počet druhů informací na webových stránkách daného pojištění.

Tab. 4.11 - Kvalita informací (subjektivní pohled rodiny Moudrých)

Dětské životní pojištění	Kvalita	Počet
SLUNÍČKO Plus	popis produktu, výhody pojištění, varianty pojištění, modelový příklad, připojištění, sazebník poplatků, pojistné podmínky	7
JUNIOR Plus	popis produktu, připojištění, finanční fondy, pojistné podmínky	4
RADOST	popis produktu, výhody pojištění, modelový příklad, připojištění, pojistné podmínky	5
JUNIOR	popis produktu, výhody pojištění, připojištění, sazebník poplatků, pojistné podmínky	5
ČTYŘLÍSTEK	popis produktu, výhody pojištění, modelový příklad, připojištění	4

4.3.2 Metoda párového srovnání

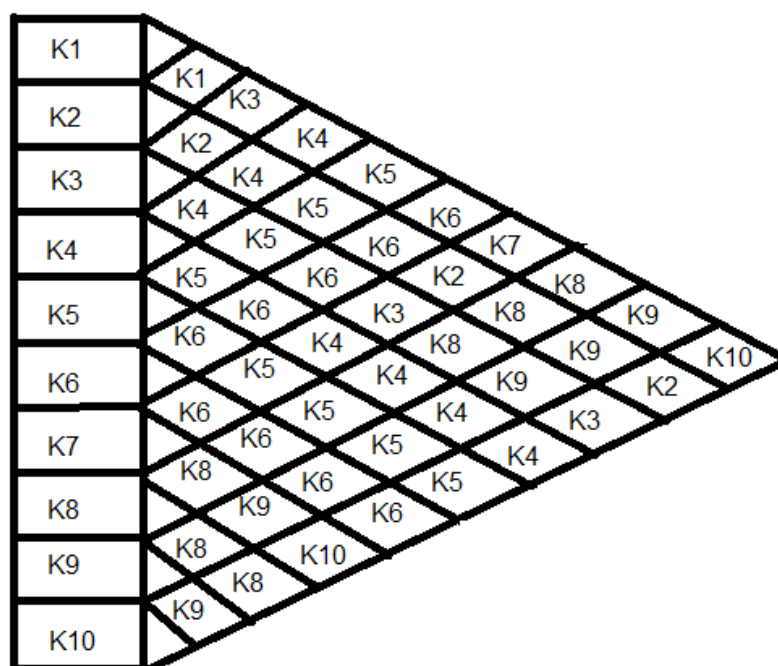
V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty jednotlivých kritérií variant A až E. Tato tabulka bude také využita při stanovení váhy jednotlivých kritérií pomocí metody párového srovnání.

Tab. 4.12 - Hodnoty jednotlivých kritérií

Kritérium	Jednotka	VARIANTY				
		A	B	C	D	E
K1	Kč	6 000	4 200	3 348	3 600	3 600
K2	roky	26	25	24	25	25
K3	počet	2	0	1	1	2
K4	volba A/N	ano	ano	ne	ano	ne
K5	volba A/N	ano	ne	ano	ano	ano
K6	volba A/N	ano	ano	ano	ne	ano
K7	volba A/N	ne	ano	ano	ne	ne
K8	volba A/N	ano	ano	ano	ano	ne
K9	počet	8	3	3	6	3
K10	počet	7	4	5	5	4

Důležitost jednotlivých kritérií bude určena metodou párového srovnání a bude založena na subjektivních názorech rodiny Moudrých. Stanovení důležitosti kritérií zobrazuje Obr. 4.1.

Obr. 4.1 - Metoda párového srovnání

V následující tabulce jsou údaje o počtu výběrů a váhách daných kritérií. Kritérium, který bylo vybráno nejčastěji, obsadí první místo. Kritérium s nejmenším počtem výběrů bude na posledním místě. Podobný postup je použit i při stanovení váhy jednotlivých kritérií. Pořadí a váha jednotlivých kritérií jsou uvedeny v Tab. 4.13.

Tab. 4.13 - Váha jednotlivých kritérií

Kritérium		Počet výběrů	Pořadí	Váha
K1	Výše ročního pojistného	1	8.	3
K2	Pojistná doba	3	6.	5
K3	Počet pojištěných dospělých osob	3	6.	5
K4	Pojištění pro případ smrti dítěte	7	3.	8
K5	Pojištění pro případ smrti pojištěného dospělého	8	2.	9
K6	Zproštění placení pojistného - trv.invalidita pojistníka	9	1.	10
K7	Poskytnutí slevy při jiném než měs.placení	1	8.	3
K8	Možnost úprav pojištění v průběhu pojistné doby	6	4.	7
K9	Počet možných připojištění	5	5.	6
K10	Kvalita informací	2	7.	4

Jelikož jsou kritéria vyjádřena v rozdílných jednotkách, musí se užitenosti jednotlivých kritérií převést tak, aby se mohly sjednotit. K tomuto převodu je využito relativní vyjádření užitenosti a to pomocí matice prostých a matice vážených užiteností.

4.3.3 Matice prostých užiteností

Jelikož jsou kritéria vyjádřena v různých jednotkách, bude každému kritériu přiděleno 0 - 100 bodů. U prvního kritéria, kterým je výše ročního pojistného a požadavek je, aby bylo minimální. Bude tedy vybrána varianta s nejnižší hodnotou a té bude přiděleno číslo 100. K variantě s nejnižší hodnotou pak budou poměřovány hodnoty zbylých variant. U kritérií, která mají za požadavek maximalizaci, bude mít nejvyšší hodnota z daných variant opět číslo 100 a ke zbylým variantám, které mají nižší hodnotu, bude poměřována. U některých kritérií je možnost volby mezi ano a ne. Pokud bude zvoleno ano, pak bude u dané varianty 100, v opačném případě 0. V následujících odstavcích jsou uvedeny výpočty hodnot u všech kritérií a výsledky jsou zaokrouhleny na celá čísla nahoru.

K1 - výše ročního pojistného - požadavek minimální

- nejnižší pojistné je u varianty C (3 348 Kč)

$$\text{Varianta A} = \frac{3348}{6000} * 100 = 59\%$$

$$\text{Varianta B} = \frac{3348}{4200} * 100 = 80\%$$

$$\text{Varianta D} = \frac{3348}{3600} * 100 = 93\%$$

$$\text{Varianta E} = \frac{3348}{3600} * 100 = 93\%$$

K2 - pojistná doba - požadavek maximální

- nejdelší pojistná doba do určitého věku dítěte je u varianty A (do 26 let věku dítěte)

$$\text{Varianta B} = \frac{25}{26} * 100 = 96\%$$

$$\text{Varianta C} = \frac{24}{26} * 100 = 92\%$$

$$\text{Varianta D} = \frac{25}{26} * 100 = 96\%$$

$$\text{Varianta E} = \frac{25}{26} * 100 = 96\%$$

K3 - počet připojištěných osob - požadavek maximální

- maximální hodnoty dosahuje varianta A, E (2 osoby)

$$\text{Varianta } B = \frac{0}{2} * 100 = 0\%$$

$$\text{Varianta } C, D = \frac{1}{2} * 100 = 50\%$$

K4 - pojištění pro případ smrti dítěte - požadavek ano

- toto kritérium splňuje varianta A, B a D

$$\text{Varianta } A, B, D = 100$$

$$\text{Varianta } C, E = 0$$

K5 - pojištění pro případ smrti pojištěného dospělého - požadavek ano

- kritérium nesplňuje pouze varianta B

$$\text{Varianta } A, C, D, E = 100$$

$$\text{Varianta } B = 0$$

K6 - zproštění placení pojistného v případě trvalého invalidity pojistníka - požadavek ano

- pouze varianta D toto kritérium nesplňuje

$$\text{Varianta } A, B, C, E = 100$$

$$\text{Varianta } D = 0$$

K7 - poskytnutí slevy při jiném než měsíčním placení pojistného - požadavek ano

- toto kritérium splňuje varianta B, C

$$\text{Varianta } B, C = 100$$

$$\text{Varianta } A, D, E = 0$$

K8 - možnost úprav pojištění v průběhu trvání pojistné doby - požadavek ano

- pouze varianta E nesplňuje toto kritérium

$$\text{Varianta } A, B, C, D = 100$$

$$\text{Varianta } E = 0$$

K9 - počet připojištění - požadavek maximální

- nejvíce možností připojištění obsahuje varianta A (8 možných připojištění)

$$\text{Varianta } B = \frac{3}{8} * 100 = 38\%$$

$$\text{Varianta } C = \frac{3}{8} * 100 = 38\%$$

$$\text{Varianta } D = \frac{6}{8} * 100 = 75\%$$

$$\text{Varianta } E = \frac{3}{8} * 100 = 38\%$$

K10 - kvalita informací - požadavek nejvyšší hodnota

- nejvyšší hodnoty dosáhla varianta A (7 druhů informací)

$$\text{Varianta B} = \frac{4}{7} * 100 = 57\%$$

$$\text{Varianta C} = \frac{5}{7} * 100 = 71\%$$

$$\text{Varianta D} = \frac{5}{7} * 100 = 71\%$$

$$\text{Varianta E} = \frac{4}{7} * 100 = 57\%$$

Tabulka 4.14 znázorňuje matici prostých užitností. V posledním sloupci je uvedena hodnota maximální veličiny, značená Max.

Tab. 4.14 - Matice prostých užitností

	VARIANTY					
Kritérium	A	B	C	D	E	Max
K1	59	80	100	93	93	100
K2	100	96	92	96	96	100
K3	100	0	50	50	100	100
K4	100	100	0	100	0	100
K5	100	0	100	100	100	100
K6	100	100	100	0	100	100
K7	0	100	100	0	0	100
K8	100	100	100	100	0	100
K9	100	38	38	75	38	100
K10	100	57	71	71	57	100

4.3.4 Matice vážených užitečností

Matice vážených užitečností bude využita ke stanovení celkové a relativní užitečnosti jednotlivých variant. Hodnoty, které jsou uvedeny v matici prostých užitečností, se vynásobí příslušnými váhami jednotlivých kritérií. Váhami se vynásobí i hodnoty maximální varianty. Celková užitečnost se vypočte jako součet hodnot kritérií u jednotlivých variant. Relativní užitečnost vyjadřuje celkovou užitečnost, která je vyjádřena v procentech. Ta varianta, která má největší užitečnost, představuje optimální variantu. Hodnoty relativní užitečnosti jsou zaokrouhleny na celá místa - viz Tab. 4.15.

Tab. 4.15 - Matice vážených užitečností

		VARIANTY					
Kritérium	Váha	A	B	C	D	E	Max
K1	3	177	240	300	279	279	300
K2	5	500	480	460	480	480	500
K3	5	500	0	250	250	500	500
K4	8	800	800	0	800	0	800
K5	9	900	0	900	900	900	900
K6	10	1 000	1 000	1 000	0	1 000	1 000
K7	3	0	300	300	0	0	300
K8	7	700	700	700	700	0	700
K9	6	600	228	228	450	228	600
K10	4	400	228	284	284	228	400
Σ	Celková užitečnost	5 577	3 976	4 422	4 143	3 615	6000
	Relativní užitečnost	93%	66%	74%	69%	60%	100%
	Pořadí	1.	4.	2.	3.	5.	

4.4 Zhodnocení optimálního produktu

Hodnocení nabídek pojištění od zvolených pojišťoven bylo prvním způsobem nalezení optimální varianty pojištění. Zorientovat se v modelacích nabídek pojišťoven je pro člověka "laika" poměrně složité a každý člověk má také jiné požadavky a priority. Jelikož jednotlivá pojištění neposkytují vzájemně srovnatelná kritéria, nebylo možné učinit u tohoto způsobu výběru jednoznačný závěr. Konečný výběr optimální varianty byl proto proveden podle metody rozhodovací analýzy.

Jak je z tabulky 4.15 patrné, pokud by se rodiče Moudří rozhodli vybrat dětské životní pojištění na základě metody rozhodovací analýzy, tak jejich zvolenou variantou by bylo SLUNÍČKO Plus od České pojišťovny, které dosáhlo nejvyšší relativní užítivosti.

Na základě těchto výsledků byla následně provedena modelace pojištění SLUNÍČKA Plus v několika variantách. Ty jsou uvedeny v přílohách č. 7 až 12. Jako stěžejní kritéria pro modelace byla vybrána výše měsíčního pojistného a osoba pojistníka. Rodina Moudrých upřednostňovala nejnižší možné pojistné. U SLUNÍČKA Plus jak už bylo výše uvedeno je nejnižší možné měsíční pojistné ve výši 500 Kč. Pro porovnání s touto minimální variantou byly také napočteny tři modelace s částkou 1 000 Kč.

Jelikož existují rozdíly v ceně pojištění v souvislosti s osobou pojistníka, který pojištění pro dítě uzavírá, zobrazují modelace všechny tři možnosti - pojistníkem je pouze otec, nebo matka, a nebo jsou pojistníky oba rodiče.

Tab. 4.16 - Přehled modelací SLUNÍČKA Plus

	Výše pojistného	Pojistník		
		Otec	Matka	Oba rodiče
Modelace A	500 Kč	x		
Modelace B	500 Kč		x	
Modelace C	500 Kč			x
Modelace D	1 000 Kč	x		
Modelace E	1 000 Kč		x	
Modelace F	1 000 Kč			x

Měsíční částka 500 Kč umožňuje uzavřít pro syna Moudrých pojištění s hodnotným úrazovým pojištěním, ale neskýtá možnost rozšíření o zachování placení pojistného (při ztrátě rodiče, jeho plném invalidním důchodu i při pracovní neschopnosti), jelikož na životní pojištění (smrti nebo dožití, zproštění od placení) musí zbýt alespoň 350 Kč.

Z toho důvodu je výhodnější pojistné 1000 Kč, které umožňuje volbu pojištění "na míru" - na rozšíření pojištění o výše jmenované a i vyšší hodnoty úrazového pojištění syna. Při porovnání rozsahu pojistné ochrany i předpokládané částky při dožití vychází toto pojištění mnohem výhodnější. A dokonce je možné získat obchodní slevu 5% z výše pojistného. Pokud by v budoucnu bylo potřeba snížit pojistné, manželé Moudří vědí, na jakou částku a na jaký rozsah pojištění se mohou dostat.

Za neoptimálnější variantu vychází modelace F: pojištění oba rodiče (na pořadí nezáleží) a pojistné po slevě 950 Kč měsíčně s umístěním do podílových listů v "dynamickém programu" do 4 akciových fondů.

5 Závěr

Stejně jako na našem trhu existuje celá řada produktů životního pojištění pro dospělé, lze najít i takové produkty, které se zaměřují na ochranu těch nejmenších. Dětská životní pojištění slouží k několika účelům. V první řadě by měly zajistit dítě pro případ, že se o něj nebudou moci rodiče starat. Dalším důvodem, proč uzavřít dítěti životní pojištění, je zajištění finančních prostředků na vstupu do jeho samostatného života.

Cílem této práce bylo porovnat současnou nabídku dětského životního pojištění na pojistném trhu v České republice u vybraných pojišťoven a zvolit optimální produkt pro konkrétní subjekt.

Výběr optimálního produktu pro rodinu Moudrých byl proveden pomocí nabídek vybraných pojišťoven a pomocí metody rozhodovací analýzy.

Jelikož individuální nabídky vybraných pojišťoven neobsahují stejná kritéria hodnocení, nebyl by výběr optimálního pojištění podle těchto nabídek objektivní. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k výběru optimálního produktu pomocí rozhodovací analýzy.

Tato metoda je založena na posouzení výhodnosti jednotlivých variant. Nejdříve byly stanoveny varianty dětského životního pojištění a posuzovaná kritéria. Vybraným kritériím byla poté přiřazena rozdílná důležitost a váha a to na základě metody párového srovnání. Poté byla sestavena matice vážených a matice prostých užitností. Matice vážených užitností obsahuje výpočet relativní užitnosti. Varianta s nejvyšší relativní užitností je optimální variantou.

Na základě výsledků výše zmiňované metody rozhodovací analýzy byl rodině Moudrých doporučen pojistný produkt s největší relativní užitností, tedy produkt SLUNÍČKO Plus od České pojišťovny, a. s. Relativní užitnost produktu SLUNÍČKO Plus dosáhla výše 93 %. SLUNÍČKO Plus mělo značný náskok oproti ostatním

porovnávaným pojištěním. Na druhém místě skončilo pojištění RADOST, které mělo relativní užitnost 74%.

Manželům Moudrým bylo tedy doporučeno pojištění SLUNÍČKO Plus od České pojišťovny a také to, aby zvolili vyšší měsíční pojistné, které jim poskytne vyšší pojistnou ochranu a zároveň lépe zhodnotí vložené peníze.

SLUNÍČKO Plus je flexibilní dětské životní pojištění, které se rodičům, ale i potřebám jejich dětí, přizpůsobí v každé životní situaci.

Seznam použité literatury

Knižní publikace

CIPRA, T. *Pojistná matematika, teorie a praxe*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 414 s. ISBN 80-86929-11-6.

DAÑHEL, J. *Pojistná teorie*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. 388 s. ISBN 80-86419-84-3.

DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2002. 104 s. ISBN 80-247-0146-4.

ZONKOVÁ, Z. *Rozhodování manažera*. 2. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2003. 99 s. ISBN 80-248-0482-4.

Právní předpisy

Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 363/1999 Sb. o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Elektronické stránky

www.cap.cz

www.ceskapojistovna.cz

www.csobpoj.cz

www.ing.cz

www.koop.cz

www.mesec.cz

www.pojistovnacs.cz

Interní materiály

Interní materiály společnosti Česká pojišťovna, a.s

Interní materiály společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

Interní materiály společnosti ING Životní pojišťovna N.V.

Interní materiály společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s.

Interní materiály společnosti Pojišťovna České spořitelny, a.s.

Seznam zkratek

apod.	a podobně
ČAP	Česká asociace pojišťoven
Česká pojišťovna	Česká pojišťovna, a.s.
ČSOB Pojišťovna	ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB
ING	ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku
Kooperativa	Kooperativa pojišťovna, a.s.
Pojišťovna ČS	Pojišťovna České spořitelny, a.s.
TÚM	technická úroková míra
ŽP	životní pojištění

Příloha 3: Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

Seznam příloh

Příloha č. 1	Seznam pojmů
Příloha č. 2	Modelace pojištění - Česká pojišťovna, a.s.
Příloha č. 3	Modelace pojištění - Kooperativa pojišťovna, a.s.
Příloha č. 4	Modelace pojištění - Pojišťovna ČS, a.s.
Příloha č. 5	Modelace pojištění - ČSOB Pojišťovna, a.s.
Příloha č. 6	Modelace SLUNÍČKA Plus - modelace A
Příloha č. 7	Modelace SLUNÍČKA Plus - modelace B
Příloha č. 8	Modelace SLUNÍČKA Plus - modelace C
Příloha č. 9	Modelace SLUNÍČKA Plus - modelace D
Příloha č. 10	Modelace SLUNÍČKA Plus - modelace E
Příloha č. 11	Modelace SLUNÍČKA Plus - modelace F